

САНА ОЛОХ

Х а н ы а т
1931 сыл алтынны
15 күнүттэн тахсар

СССР ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 36 (5703)

1982 сыл. Кулун тутар 25 күнэ
чэппизэр

Сыаната
2 харчы

Кулун тутар 22 күнүгэр Ташкентга СССР КК Генеральнай секретара, ССРС Верховнай Советын Президиумун Председателя Л. И. Брежнев кэллэ. Кини Узбекской Советской Социалистической Респуб-ликада Ленин ордены туттарыга аныктыт үө-рүүгэ-көтүүгэ кыттымын ылымча. Ити үрдүк на-барааданан республика хлопогы үүнүөрүнүн уонна тыа хаһаайыстыбатын атын культураларын оҕорон таһаарымын сайыннарыма республика үлэһиттэри ситиһинит кыйымыларын иһин бэлэттөмүнэ.

Транспараннарынан, панооларынан, лозуннары-нан илэргэтиллибит уудуссаларга, алоодахтарга уон-на проспектарга Ташкент уонунан тыһылыча олох-тоохторо Леонид Ильичи истигини үөрөн-көтөн эбэрдэлээтилэр.

(СССР).

ФЕРМА КЫҤЫЛ МУННУГА

Кыҥыл муннуктар көрдөрөн агитация уонна үлэни тэрийии кинилэринэн буолаллар. Кинилэр бары эттү-нөм көрдөбүгэ эппиэттир тына үлэһит сирдэригэр дьону үлэҥэ түмэр, көбүлүүр оруоллара улахан.

Кинилэр оройуонмутугар баалачча түсөдүй оҕоһуу-лаах, сиргэхтик үлэһит кыҥыл муннуктар «Чурап-чы» совхоз уонна Болтоно, Хадаар, Мугудай отде-леннеларын фермаларыгар бааллар. Олорго лозуннар, плакаттар, сыһыаары, кварталлаары, ыйдаары социа-листическай эбэһээтэлиһтибэлэр, бааланнар уонна ирдээлээтэри үлэ түмүктөрүн көрдөрөр таблица-лар, специалитет сүбэлэр, араас планналар, «Бойобу-ей листоктар», «Чарыаларынара», иттиэнэ хаһыаттара үлэ-һиттэр сүргэлэрин көтөрөдөөр, куустарын-сүдэхтэрин күүрдэлэр.

Сорох фермаларга кыҥыл муннуктар үлэһиттэр сыһа формалар киллэринниһилэр. Холобур, Армылаач, отделиениетыгар ыйдарынан үлэ түмүктэрин ырытыа оҕоһулаа. Онуоха ааспыт сыл туһааннаах кэмни кытары тэһиһиллэр диаграммаларынан киниэхэ ти-ийинтиэтик көрдөрүлээлэр.

Республикада ыгырымалар Одьулуун отделиениетын пенсионердарын совета (председатель И. М. Старо-тин) «Эрчим» комсомольскай-мичат ферманы шеф-тан элбэх өрүттээх үлэһит ыһтар. Кыҥыл мунну-тэми кинилэр үлэһиттэр, нэһилэ, ый ахсын үлэ түмүгүн ырытан сүбэ-ама бэрэрдэр, күө-көмө бу-олаалар.

Кыҥыл муннуктарга араас көрүгүнээх политичес-кай-маасабай үлэһит — баспадалар, политинформа-циялар, политическай уонна экономическай үөрөх за-нятиелара, сүөсүбүттэр күннөрө, үлэһиттэр уопсай муһуахтара ытыһаллар.

Ол эрэри сорох сирдэргэ кыҥыл муннуктар хотон сипкээх, фермада мистэ сүөх аатыран отделиенилар хонтуораларыгар, кулууптарга тэриллилэр. Итиннэки, бастакытынан, фермада баайтыгар үлэһиттэри үрдүк өтөрүмтүлөөх, үлэһит хас күн, хас чаас айы угул-турар көрдөрөн агитация сүөх буолар, сөптөөх сыһ-ыаннар уусулуобуйа тэриллибэт. Иккиннэки, сүөсүбү-ттэр сүбэлээх түмэс охсон сүбэлэр кыахтан мати-лар. Кинилэри ханна түбэһээх түмэргэ тиһиллэр. Ол ытыһалар дьаһаллар тэрээһинэ сүөх барылары-гар тиһиллэр. Бу өрдүк Соловьев, Хатылы отделе-ниеларын фермаларыгар уонна Урох Күөрүгэ сы-һыаннаах.

Манна таһынан кыҥыл муннуктар үлэһиттэр сыһ-айы хатылаанар итэрдэтэр бидьыл да салбана турал-лар. Бастакытынан, социалистическай эбэһээтэлиһти-бэ туолан иһинтэ толору сырдатыллыбат. Холобур, эбэһээтэлиһтибэ да, бидьыл да араарылыбат, ыйы-нан-күнүнөн куоталаһыма ким бастаабыта, ким хаалбыта биллибэт. Үсүстэр ханна да бидьаарыма сүөх отделиенилар хонтуораларыгар оҕоһулуубут 24 №-дээх отчуоттар эра ыйаналлар. Юбилейдардаах сы-лынан сибээстээн бары коллективтар, бирдирдээн үлэһиттэр чопчу эбэһээтэлиһтибэлэри ылынылар. Ол туолан иһинтэ көрдөрүлээн испэт. Холобур, ССРС профсоюзтарын XVII съездин көрсө ылыммыт эбэһээ-тэлиһтибэлэрин кимнээх, ханнык коллективтар толор-буттара сорох сирдэргэ чуолкайдана илик. Ити аа-дан-суоттаан үлэһиттэри тэрийиини шартатар, кыҥыл муннуктар дьону үлэҥэ көбүлүүр оруолларын намыс-тар. Иккиннэки, кыҥыл муннуктар үлэһиттэр бидьаа-нын толорууну хонтуруулааһынынан партийнай, профсоюзнай тэриятэлэр ситэ-хотэ дьарыктаматтар. Үсүһүнөн, кыҥыл муннуктарга үлэһиттэр сыһыанар усулдуобуйалара тэриллибэт: радио, телекөөр, спор-тивнай инвентарь, хаһыаттар сурунааллар сүөхтар.

Фермалар кыҥыл муннуктарын үлэһиттэр тэри-ийи, хонтуруулааһын — олохтоох партийнай тэрият-элэр мүччүрүбүт эбэһиннэтэра. Кинилэр бу үлэ-сельсоветтар исполкомнарын, совхозтар отделиени-ларын советтарын, профсоюз месткомнарын, култура үлэһиттэрин күүстэрин түмүөх тустаахтар.

ПАРТИЯ ҮЛЭҤИТТЭР ТУСТАРЫГАР АБАЛЫ КЫҤАМНЫТЫГАР УДАРНАЙ ҮЛЭНЭН ЭППИЭТТИЭБИҢ!

Олоҥдолох комбинатыгар коммунист, мичат наставнига Е. П. Ноговицына сөдөһар атах таһаһын оҕорор сыһа үчүгэй үлэһиттэрин биллэр. Кол-лектив даспыт ыйга 5600 солк. бордодуукеуһаны оҕоруохтаарын 900 солк. аһардыта. Сыһа сыһы тыһыттан, ыһах тиһинтээн атах таһаһын араас көрүгүннэри оҕорор.

Атах таһаһын оҕоруотчулар ССРС профсоюзтарын XVII съезигэр таһаарыс Л. И. Брежнев этинни, съезд түмүктэрин истигэ биһирэби-линэн, диринг астыһымынан көрүстүлэр.

Снимокка: Е. П. Ноговицына рабочайдарга таһаарыс Л. И. Брежнев этин-тин билиһиннэрэр.

П. Оконешников фотота.

Түөрт аһар ыйынан эрдэлээн

«Сельхозтехника» хол-боһук коллектив ССРС профсоюзтарын XVII съез-дин чыһитер ылыммыт социалистическай эбэһээ-тэлиһтибэтин бидьовун иһиннэ толорбута. Ити-нээх автопарк үлэһиттэ-ра дьобун кылааттарын киллэрдилэр. Шефердар

Е. Е. Попов уонна Н. Н. Пономарев «Урал-375» автомашинанан үлэһит сыл аһардааһы сорууда-тарын иһин аһар ыйга толордулар. Втор Егоро-вич 142,9 тыһ. тонна-ки-лометры оҕорон, сыл аһардааһы сорууда-рын 12,9 тыһ. тонна-километ-

рынан, оттон Николай Ни-колаевич 148,1 тыһ. тон-на-километры оҕорон, 18,1 тыһ. тонна-километ-рынан куоһардылар.

Билигин холбоһун бас-тыг автомобилистара савскы бидьаһыктаах кэмгэ муһутуур элбэх таһаһы таһарга дьулу-һан үлэһиттэр.

Л. АЛЕКСЕЕВА.

КИМ ТӨНӨ ҮҮТҮ ЫРЫЙ?

КУЛУН ТУТАР 13—19 КҮННЭРИНЭЭБИ СВОДКА

Сыһааттар, отделиенилар	Фер- ма	Сыһаат мичат	Күһнэ-эри валов, үүт (ц)		Күһнэ-эри үүт (1 мича- ка) кг		Күһнэ тү- рүлүлүр үүт (ц)	Тө- рөөб мича	Сыһа- мича	
			1981 с.	1982 с.	ф	м				
Кара Маркс		2398	1247	77,6	89,5	3,7	7,1	62	1007	357
Одьулуун		623	324	23,5	22	3,5	6,7	17	185	90
Волугур		489	290	17,0	21,5	4,3	7,4	15	268	70
Мугудай		641	290	24,0	25	3,9	8,6	17	260	48
Бахсы		645	343	13,1	21	3,2	6,1	13	296	149
Субуруускай		1284	506	26,2	32	2,5	6,3	25	312	107
Хатылы		382	150	3,6	7,6	2	5	5,5	62	27
Болтоно		440	156	10,6	9,6	2,1	6	7,5	105	60
Соловьев		482	200	12	14,8	3,1	7,4	12	145	20
Эридик Эристик		1868	996	36,3	64,9	3,4	6,5	54,3	733	220
Хоптоно		506	290	15,7	16,9	3,3	5,8	14	190	45
Хадаар		476	221	12,8	14,5	3	6,5	12,5	152	48
Хайлахсыт		485	222	13,5	14,6	3	6,5	12	145	62
Чакыр		429	263	14,3	18,9	4,4	7,1	15,8	246	65
«Чурапчы»		1299	507	28,4	38,8	2,9	7,4	31,2	428	135
Сыһаат		720	232	13,3	21	2,9	9	18	169	50
Килэҥки		349	148	8,3	8,4	2,3	5,6	6	152	57
Армылаач		230	127	6,8	9,5	4	7,6	7,2	105	28
Орбодон водунан		6847	3256	189,5	225,2	3,2	6,9	172,5	2279	819
1981 сыһа		6873	3236			2,8	5,8	150,8	1423	889

ТЫА ХАҤААЙЫСТЫБАТЫН УПРАВЛЕНИЕТА.

Таһаарыс Л. И. Брежнев Узбекистан үлэһиттэрин кытары көрсүһүлэрэ

ТАШКЕНТ (СССР).

Узбекистан столицатыгар кэлбит СССР КК Генеральнай секретара, ССРС Верховнай Советын Пре-зидиумун Председателя Л. И. Брежнев кулун ту-тар 23 күнүгэр ССРС 50 сылын аатынан Ташке-нидағы тракторнай завод-на сырытта, онко массы-налар быһыстапналарын, хомуйар сыһы көрдө, кинилэр үлэһит кытары бидьистэ. Сыһа рабочай, дара күндү ыалдыты ис-тиһин эбэрдэлээтилэр.

Ити кэһинтэни куорат бидьон предприятелиларыт-тан биһирдэригэр — Н. П. Чалов аатынан производственной авиа-ционнай холбоһука — таһаарыс Л. И. Брежнев оҕоһулар бордодуукеуһа хас да образецтарын бил-кисэ.

Ити күн Леонид Ильич Брежнев Ташкентскай уо-балас Ленин аатынан кол-хоһутар сырытта.

Завод уонна производ-ственной авиационнай холбоһук рабочайдара, колхозтаахтар кинилэр предприятелиларыгар сыл-дыбытын, практическай сүбэлэрин иттиэнэ реко-мендацияларын иһин СССР уонна Советскай государство баһылыгар ис сүрэхтэриттэн махта-наларын биллэрдилэр. Кинилэр Леонид Ильичи советскай Ийэ дойдуга уй-гуһун туһугар, биһиги со-циалистическай государ-ствоһытын, аан дойдуга эйэни бидьирдэтэр туһугар айыһыһаах үлэни ба-вэрдылар.

Көхтөөх көмө

Ааспыт баскыһыанна-да комсомольскай тэрият-тэ секретара Любовь Се-менова салалтатынан Чу-рапчытаары интернат-ос-куола Г7 үлэһиттэри шеф-тэлэр «Чурапчы» совхоз-тарын Сыһаһаары от-делиениетын Улахан Күөл-лэри биригэздэтигэр тахсан суботунуһунтаа-тылар.

Кинилэр 4,5 тонна комбинорму сүтэн-көтө-рөн бараадытээн уурдулар, ыһыһык хотону үрдүк хаары түһэрдилэр. Ити күн барыта 200 солкуо-байдаах үлэ толорулуна.

Суботунуһук кытты-лаахтарыгар Сыһаһаары летсад коллектив кон-церт көрдөрдө.

Р. СОФРОНОВА.

Лектордар зонатаабы семинардар

Бодана ССКП обкомун унла «Знание» общество республикатаабы территориян президиумун тарийнчтаринан ССКП райкомун конференц-салааттар Лена илин энэри илэи оройуоннар мето-дист лектордарын зонатаа-бы семинардары үлэтин салаата. Идеологическай үлэиттэр бу түм-сүүдэригэр Аммантан 8, Адам-салааттан 10, Мэ-та-Хагадастан 10, Уус-Алдантан 6 методист-лектордар кэллүтөр. Семинарга итиннэ тэгэ «Зна-ние» общество оройуон-наабы территориян лектор-дары сылдылар.

Семинарга ССКП обкомун лекторскай бөлө-гүн салайааччы, фило-софскай наука кандидата Е. М. Махаров салайаач-чылаа партия обкомун уонна «Знание» общест-во лектордарын улахан бөлөгө кыттыкын ылар. Кинилэр ортолоругар СГУ доцена, историческай наука кандидата Г. Г. Манаров, СГУ до-цена, психологическай наука кандидата А. П. Ойоненникова, ССКП обкомун лектора В. Т. Ивараев, «Знание» об-щество Саха сиринээри территориян президиумун председателин солбу-лааччы Н. П. Егоров бааллар.

Зонатаабы семинар салайааччытыгар ССКП райкомун бастааы секретара И. П. Листников методист-лектордарга оройуон экономической уон-на социальнай сайдыы-тын билиминнэрдэ.

Методист-лектордар се-минардары икки күн ус-тата сыттылыабы.

И. НЕУСТРОЕВ.

Бүгүн бастыннар кирбиилэрэ—сарсын коллектив нуормата ОРОЙУОН 1981 СЫЛЛААБЫ ЧЕМПИОННАРА

Константин Изотович
НЕУСТРОЕВ

Ааспыт сылга Карл Маркс аатыннан совхоз Ойулууннаабы отделе-ниета государственна аты-ланар үүт хаачыстыбатын тупсарыта чопчу сорук-тары бастыгынан үлэстэ-битэ. Ити дыһаал олоххо кыһынтыгыттар фермалар-тан кыһынтыгынан үүтү аһыппанка биризмэтигэр арыы сыаһар тирдигэ К. И. Неустроев бары дьоһурун, сатабылын биэрбитэ. Эдэр шофер массынната төһө да сана буоллар кайдах турук-таарын күн айыы нэчэ-йи барыһырыллыр, ки-шини үрдүк көдүүтүтү-түн туһанарга кыһанар.

Пятилетка бастааы сы-лыгар үүт таһар автомо-бильнаа 38451 тонна-ки-лометры онорон былаан-ны 192,2 бырыһыан то-лорон оройуон чемпионун үрдүк аатын ылар чыэстэ-тистэ.

Бастын механизатор быһыл үүт таһар массы-наа И. Г. Никонов 1979 сыллаахха олохтообут ре-корду, 39949 тонна-ки-лометры, тупсарга со-руктанар.

Петр Петрович
СОЛОВЬЕВ

Дыһа уратыларын учуоттаан үлэстэһин, хас бирдин механизатор дьо-бурун сатары туһанын уоп-сай ситиһи мектигинэн буоларын хаһыс да сылын Субуруускай аатынан сов-хоз Болонготтооу отделе-ниетин илэин механиз-ациялаах оттуур ээенотун салайар П. П. Соловьев көрдөрдө.

Ааспыт сайын кини са-лайар ээенота 675 тонна оту соботуопкалаан со-рудаабын 100,9 бырыһыан толорбута. Ээенота хас бирдин тракторга тиксэ-ринэн 135 тонна оту бө-лөмнөн оройуонга иккис бөлөххө кыһынтыгынан тахсыбыта.

Петр Петрович пяти-летка бастааы сылыгар МТЗ-80 тракторынан 1798 усолоннай эталоннай гектары онорон оройуон чемпион трактористын а-тын ылар ситистэ.

Опыттаах механизатор быһыл икки мйга 209 эталоннай гектары оно-рон нуорматын, күн ах-сын 119 бырыһыан толор-до.

Семен Николаевич
МАНАРОВ

Семен Николаевич кин-нэни үүтүр пятилеткалар усталаарыгар коммунисти-ческой үлэ ударнигы аа-тын чыэстэһитин сүгэр. 1980 сыллаахха ДТ-75 тракторынан 4397,3 усу-дубунай эталоннай гек-тардаах үлэни толорон онус пятилетка иһинтэр оройуон рекордун иккис тогулу тупсарбыта.

«Чурапчы» совхоз Сы-ланнаабы отделинетын бу чулуу механизатора киннэни сылларга сайы-нын буюр үлэтигэр, кыһы-нын мас тивинитигэр үр-дүн онорумтуолаахтын үлэтигэр. Семен Николае-вич ааспыт сылга ДТ-75 тракторынан 3159 эта-лоннай гектары онорон чемпион аалай лиэнтетин, төрдүс төгүл кэтер чыэстэ-тистэ.

Пятилетка иһинэ сылы-гар, кэра-бэлиэ юбилей-дары көрсө өссө үрдүн кирбиилэри ситиһэр туһу-гар өр сылларга муньу-мунт баай опытын, сатабы-лын барытын түмөн үлэ-тин сылдыар.

Афанасий Афанасьевич
СОКОЛЬНИКОВ

Эрилин Эристини аа-тынан совхоз Хадаар-даабы отделинетын бастын шофера, комму-нистической үлэ ударни-га А. А. Сокольников массыына рулун илэити-гэр эрэллээхтик ылыта 20-чэ сыл буолла. Ол туһары сыл ахсын опы-тыран, идэтин бары ин-селекттигэр толору баһы-лаан үлэтигэр үрдүк көрдөрүүлэри ситиһэр.

Киннэни үс сылга сов-хозугар үрдүк онорум-туолаахтын үлэстэп че-мпин шофер аатын ыл-быта. Пятилетка бастааы сылларга уу баһар авто-мобильнаа 41398 тонна-километры онорон 1979 сыллаабы бастыгы көр-дөрүтүн 6352 тонна-ки-лометрынан тупсарда уонна үһүс төгүлүн оро-йуон чемпионунан буолла.

Күн-дүүл усулуобуһа-ларыттан тутулуга суох фермалары уонна наады-лар атын да объектары тивини быспакка уунан хааччылыга үрдэтилли-бит эбэһэстэһитини ылынан дьулуурдаахтык үлэтир.

Дмитрий Дмитриевич
БАРАШНОВ

Хар*балаах СПТУ-тын бүтүрүстүтүн кини сов-хозка биэр төһүү үлэит быһымынан биллэн бар-быта Техникада сыһыан-наах аныгы эдэр ыччат сиринэн үлэтир мас-сыныатын ыһытыр, чым-пытар тивэ үөрөппүтэ.

1980 сыллаахха совхоз салалтата кинини сүһү-гэ дороххо аһаагы бө-лөмнөһүннэ илэинэн үлэтир ээенота сала-ларга элэитин улуумун сабулэспитэ уонна ол са-бын социалистической кустайыаага киирсэн хас бирдин иһинтэ 32,4 тонна оту соботуоп-калаан былаанна 115,7 бырыһыан толорон оро-йуонга рекорду олохтоо-бута.

«Чурапчы» совхоз Ки-лэинтээри отделинетын чулуу механизатора Д. Д. Барашнов ааспыт сыл түмүгүнэн ГАЗ автома-шинаа 118773 тонна-километры онорон оро-йуон чемпионун аатын ылла.

ИТЭБЭСТЭР КЭМ ДА ТУОРАТЫЛЛА ИЛИКТЭР

Пайщиктаах

Найиланньа эргиз-нинэн хааччылыгы туп-сарыта ааспыт сылга райпотребобщество быра-быллыа бачаа үлэ-ни кытта, диэтэ быра-быллыаа председател Н. И. Монастырев бай-тин даһылаатыгар. Сыл устата 17 мөл. 245 тыһ. солк. суумалаах табаар атылланан былаан 100,3 бырыһыан толорулуна. Ити 1980 сыллаахытаа-дар 642,4 тыһ. солк. ал-бөх. Киннэни астааһы-на, киннэни атылаа-һына, соботуонна эргиз-ритэр, о. д. а. сорох са-лаа үлэлэргэ сыллаабы кирбиилэр экиэ аһары-лынылар.

Ааран-суоттаан үлэстэ-һин, төрөһүннээх бо-дуу холобурун оройуонга ыһырыллыах Дирингэри эргиз-ритэр, о. д. а. сорох са-лаа үлэлэргэ сыллаабы кирбиилэр экиэ аһары-лынылар.

боломуочунайдар оройуоннаабы

Социалистической ну-олаһын кыайылаабы-нан Бахсытаабы эргиз-ритэр, о. д. а. сорох са-лаа үлэлэргэ сыллаабы кирбиилэр экиэ аһары-лынылар.

Данылаанна уруокттан баар сүрүн итэбэс—би-р төгө суох үлэстэһин ту-оратыллыбатаа мыйлы-на. Обществений аһы-лы төрийин былааннара тодуннулар. Кытаанах-таабы (Н. В. Потанов), Ойулууннаабы (Д. И. Неве), Хайахсытаабы (М. Г. Охлопова) пред-приятелар сыллаабы бы-лааннарын толорботулар. Пайщиктаах боломуочу-найдар табаар саппааһа нуорманы таһынан мун-кууллубутун сытын кри-тикада тарылар. Төһө эмэ атыта барбаака сы-тар табаардары сорохтор эбэи аһаһаллар. Ол түмүгэр билгини Чыап-пара промтоварнай ма-ганыннар 178, Чурапчы хозмагар 164 күн эргиз-лэр.

табаардар муньулуна. Дыһынэн, итинин бы-һыы кини туһааннаахтар-тан төлөбүр, баар сап-паастарын батарыттары эрэ кини саһа табаары биэрин бэрээдэгэ олохто-нуохтаах. Ону таһынан табаары буюрту оноруу иһин төлөбүр, хамнаста-рыттан тутуу баар бо-луохтаах.

Урукку сылларга кур-дук, былырын быста-рымылар эмиз таһаары-лынылар. Ордук Кыта-нааха, оройуон кинигэр, Болонготтоо, о. д. а. сир-дэргэ туус, чай, испиисэ, саахар суох буолуталыы сырыттылар.

Кирбиби астааһына таһаарыллар итэбэстэргэ сытын сыһабыл онго-лулуна. Балаһыаннаа-тан тахсыга киннэни астыр эбэи оһохтору туруоруу көмөлөһүө. Мугудайга саһа лекарни тутуута саһаланыахтаах. Олохха Карл Маркс аа-тынан совхоз салалтата быһаарылаах дыһалла-ры ыһаахтаах.

Иллэргэ сыл оройуон-на итэбэстэһин албөх, бөдөн суумалаах этэ Ва-

муньахтара

лаһыанна былырын да тулсубата: 14 тыһ. солк. кэрингэ суумалаах улахан кэмэһэстэ, 24,7 тыһ. солк. суумалаах бытархай итэбэстэһиннэр таһаары-лынылар. Маныаха ба-рэбиэрэлиир, контуруол-луур дыһаллар ситэ олохтоомоттор. Итэбэс-тэбэит сорох дьомнор эр-тиһингэ салгы үлэстэ хаалларыллылар.

Хаһааыстым а н а й а суох буолуу ордун таһа-рын кытта үлэстэ кестер. Сыл устата ол түмүгэр райпо 28,3 тыһ. солк. во-чооту сүктэ. Ордук нуу-лу харайыны ыһааһыбат.

Данылаанна финансо-вай турук, техника үлэ-тэ, тутуу, кадрлары ба-лэмнэһин, кооператив чи-линиирин, общественнай комиссиялар үлэлэргэ си-билни ырытылына.

Райпо бырабыллыанна-тын председателин собо-туоннаа солбулааччы В. И. Романов, аһылык программатын олоххо киллэрингэ нэһилиэнэ ордорунар бородуунтала-рын соботуопкалааһын суолтатын ахтан туран, сыллаабы үлэ түмүгүн

билиминнэрдэ. Барыта 82,5 тонна эт, 57 тыһ. устуука сымыт, 6,4 тонна отон, 420 кг сыл-гы сизэ соботуопкала-ан туһааннаах былаан-нар аһары толорулуно-лар. Ол эрээри үүтү, сүө-һү тиригитин, түүлэр ке-рүһүнүн тутуу сорууда-тара тодуннулар.

Хор-туоннуу соботуопкалаа-һын былаанна аһарылы-быта эрээри, харайар сир суобуттан райпо улахан ноһооко тэбиллэнэ 60-ча тонна собо бултанан былаан икки бүк туолла. «Холбос» иһинэн нуо-та-лаһына райпо үһүс ми-нэстэһин. Түмүгэр араатар быһылы сорууларга тох-тоотэ.

Данылааттары дьүүлэ-һингэ бастааннаа тыл ап-пит эмитир-санитарнай холбоһук кылаабынай ораһа М. Л. Филиппов оһону аһылынан хаач-чылыга. Болдонтоно тарта. Ого аһылыгар са-һааппаа райпо толор-бот, ордук сместэр аһы-ламматтар, ардыгар дет-садтарга маһаһыттыга баар фрунтаттан компот-тар, контар, пюрелар ба-рыллыботтар.

Суол онгоһуллубатын туһунаа хас да иһин эт-тэ, ол иһингэ Сылантан П. И. Лебедев, Хоптогот.

тон М. Р. Сысолатин. Ордук Мындааабы—Чу-ралчы суолун оноруу бы-таана критикаланна.

Аһыта барбат та-баар саппааһа сыл ахсын эбиллэн иһэр,—диэтэ Гос-бэлэ упралыһыаһа, пай-щиктаах боломуочунай Д. И. Енграфов.—Райпо эргизингэ отдела мөлтөх-түк үлэтир, баар табаар саппааһын чуолкайдык учуоттааһына саһааппа-ны онорор. Табаары буюр-ту тыныа, алдыаты ары-һаа суох.

Видиги маһаһыаннар-быт тас уонна ис көстүү-лэрэ үксүгэр көрдөбүлтэ эппиэттэбэттэр, көрдөрөн аһаһаа мөлтөх. Онуоха көрүүлэр үл ситэ туһа-нылыабыт. Ол туһунаа муньаахха Хадаартан В. К. Осипов, «Холбос» потребобщество быра-быллыаннаабын председа-тели солбулааччы Н. Ф. Варламов этилэр.

Пайщиктаах болому-очунайдар муньахтарыгар ССКП райкомун бастааы секретара И. П. Листников кыттыкын ылла. Райсо-вет исполкомун председа-тели солбулааччы А. А. Шадрин тыл эттэ.

Муньах туһааннаах уураабы ыһына. С. ПОПОВ, хаймаат аналл. көрр.

Народнай
хонтурюол
спраницата

Дьон-сэргэ кырабы харабынан

ССРС-ка народнай хонтурюол туһунан Сокуон-дун сеп түбөһиннэрэн хонтурюол группаларыгар алуус устат үй устата отчуоттар ыһытылаллар. Ити отчуоттар норуот контроллердарын бини сүлдээх үлөлөрүн түмүктөхтөр.

Ааспыт сылга кэһи-дэһиэ нинигэр 36 группачи отчуоттаабыта. Оһно 1200-тэн тахса киһи кытыллыны ылбыта, 111 киһи тыл эһиһтэ. Ити түмүкүлэргэ киирбит критическай этиилэри олоххо киллэрингэ дьаһаллар быһааннара онгоһуллан үгүс группалар үлөлөрүн сүрүн хайысхатынан буолбуттара.

Отчуоттар народнай хонтурюол группалара ыһтар үлөлөрүн кизиннигэр этииннэрини хавчы.

Итилар уонна хонтурюолдуур үлө дьиннэх дэ-мэкратическай тэртүө-дүн, народнайын бигэрэ-тиллэр.

Ол эрэри сорох груп-палар хонтурюолдуур үлэ-

ниһэ, группалар үлэлэ-бэтхэтинэн быһаарыл-лар. Ол курдук, Субу-руускай аатынан совхоз-таабы головної группа, Хайбахыт отделениети-лаабы группа, Чакыр

Оройуон экономикайскай уонна социальнай сай-дыһыт быһааннарын то-лорууга, ордун хаһаайыс-тыбаннай үлэһэ баар итэһэстэри арыһыга уон-на туоратыныа парти-най, советскай, хаһаайыс-тыбаннай органнарта ко-молестулэр.

Народнай хонтурюол группаларын отчуоттарын этииннэһэхтөөк ыһтар туһунан партийнай тари-лалар, сельский Советтар исполкомнара иһинлэргэ бары өтүрүн көмөлөһүүх тустаахтар, отчуоттарга быһааннары группалар сайлааччыларын эппэ-тиһэстэрин күүһүрдүүх-төхтөр.

А. ФИЛИПОВ,
народнай хонтурюол
оройуоннаабы ком-
тетин председателэ.

Эппиэттээх дьон аһаммыттар эрэри

Народнай хонтурюол оройуоннаабы комитета Карл Маркс аатынан совхоз иһин аппараттар гранданныртан киирэр үгүсүлэри, сурунтары уонна этиилэри быһаарыы туругар бэрэбизрээ ыһ-та.

Оһно көстүбүтүн, совхоз директорун бирикэ-һинин үлэһиттэр сурунта-рыгар иһэһиэ толорууну хонтурюоллаһынга эппиэттээх дьонор аһам-мыттар эрэри, дьыаланы бэрэбизтээһингэ ханнык да хамсааһын онгоһуллу-батах. Киирэр сурунтар, үгүсүлэр, сайабыллан-нылар регистрациялам-маталар, толорууга эбэ-тар быһаарыга бэрли-лиһиттэрэ эппиэттэммит.

Тэрэ толору көстүбөт. Бухгалтерскай кинигэ-гэ толорулар сурунаалга 1981 снл атырдыах ыһын 14 күнүгэр диэри киир-бит сурунтар ис хоһоон-норо уонна күөмэрдэрэ суруллубаталар.

Ыһытталар сурунтары тустуур сурунаал олох-тоһоһо, сурунтар куоп-пуйаларын тигэр паапка суох. Сурунтарга тустаах специалисттар быһа эппиэттэннэлэр эбит. Сурунтар иһин регистрация, ыһырта аһаһаах иһаппа-лар суохтар.

Дьыаланы толоруу но-менклатурата олохтоһмо-тох. Совхоз тариллиһит-тэ (1974 снл) дьыала-лар көрдөбүлгэ сеп тү-бигэр тыһа бэрэбизтөө-мөхтөр, оройуоннаабы архивка туттарыллыба-

тахтар. Делопроезодет-вонны тутууга комиссия тариллибит да, туох да үлэһи ыһыппатах.

Үгүсүлэри, сайабы-лланналары уонна су-рунтары быһаарыга эппиэттээх В. В. Петухов тэһэрэтинэн сурунаал онгоһубут да, ааспыт сыл-га онтуһаһыгар соғотох суругу регистрациялаа-быт. Оттон үлэһэ ыларга, уопускага ыһтарга, о. д. а. көрдөһүүлэр регистра-цияламмакка эрэ дирек-ция надрга отделыгар ба-риллэллэр.

1981 снл сэттиннэти-гэр совхоз директорун бирикэһинин ветарач В. И. Николаева толоруу-ну хонтурюоллааччылар аһаммыт. Ол тыһан баран сурунаала да, картотека-та да суох, биир да уу-раах, докумуон толорул-луута хонтурюолга ыһыл-лыбатах.

Совхоз директора граж-данныри приемнаһыны-гар чуолкай бэрэбизтэ-оһоһомоһо, ол учуот-тамматалар дараһы. Ити ба-рыкта совхоз иһин аппара-тыгар үлэһиттэртөн иһи-рэр сурунтары, үгүсүлэ-ри кытта үлэһэ билигин да болғомто ситэһэ суох турулларын көрдөрөр.

Ити итэһэстэри туора-тыһа совхоз дирекцията уатытыллыбат чоңчу дьаһаллары ыһара эрэ-йиллэр.

А. ЗАХАРОВА,
общественнай
инспектор.

СЭМЭБЭ ТАРДЫЛЫННЫЛАР

Государственной ста-тистика инспектурата, оройуоннаабы үй салаата, тыһа хаһаайыстыбатын бо-родуонталарын соғотуоп-каһааһынга уонна хаа-чыстыбатыгар инспекция иһэһиэ народнай конту-рюол комитетта Субуруус-кай аатынан, Эрилик Эристин аатынан сов-хозтар ис хаһаайыстыба-най наадаһа туттуллар эт лимитин ааспыт сылга 13,9 тоннаһан аһары ороскуоттаа б ы т т а р ы н арыһыллар.

Ордук улахан аһары ороскуоттааһын Субуруус-кай аатынан совхозка (ди-ректор Ефремов А. В.) таһаарыллыбыт. Бу совхоз аһардас быһырыны. Лимити таһаһан 7,8 тонна эти ороскуоттаабыт. Кла-дошниктар отчуоттарын бэрэбизэркэлэһингэ сов-хоз рабочайдарыттан эт аһытын бигэһэмэскэ оло-дуран хамнастарыттан ту-галлара көһүннэ. Ону тэ-һэ снл устата чуолкай докумуона суох, сирей-дэмизтэх эт аһытыгар 23 тыһ солк төлөмүт. Тыһа хаһаайыстыбатын бо-

родуонталарын ороскуот-тааһынга отделениелар управлюмчайдарыттан эппиэттээх нахтатыллыбыт. Оһу туһанан Волтоһо от-делениетин управлюмча-йа Яковлев И. И. сеп-төөх туоһулуур докумуон-нара суох 3397 солкуо-байдаах, Соловьев отделе-ниетин управлюмчайа Д. И. Софакин 1531 сол-куобайдаах эти аһылаа-быттар.

Эрилин Эристин ааты-нан совхоз (директор Сергеев С. И.) ааспыт сылга 6,1 тонна эти лимити таһаһан ороскуоттаа-быт. Совхоз дирекцията эти хаһаайыстыбаннай наадаһа ороскуоттааһыны күһаэтэ хонтурюоллааба-тах. Эти туора дьонго аһылааһын таһаарыллы-быт.

Народнай хонтурюол комитетта, Сергеев С. И. уонна Ефремов А. В. буруйдарын билиһал-ларын болғомтоһо мһан туран, мыйым оғордо уон-на эт лимитин аһары ороскуоттаабыт салаһаач-чылары администраци-най эппиэткэ тардаллары-гар соруудаһаата.

Народнай хонтурюол «Сельхозтехника» холбо-хуктаабы группата снл аһарыгар онгоһуллубут быһаанга олоғуран, ак-тивны кизиник тардан үлэ-

Былааннаан, тэрийэн

Народнай хонтурюол Эрилик Эристин ааты-нан совхоз Чакыр отделе-ниетинаабы группата 10 чилиһиннэх. Группа үлэ-тин иһарталларынан бы-лааннаан ыһтар. Сүөһү ыһытыһын тэһэрэһиннэр таһаарыллыбыт итэһэстэ-ри туоратыһа быһааччы көмөлөһүүтэ уонна үлэһит-тэр эппиэттэһэстэрин үрдэ-тиһэ ферма аһыһа үс-түү киниттэн састааптаах хонтурюол постара тари-линнэлэр. Кизилэр онно бэрэбизэркэлэри, рейдалэ-ри ыһытталар. Итилер тү-мүктэрэ народнай конту-рюол группатын мунһа-бар көрүлгөн баран от-деление советыгар туруо-руллар. Үлэһи иһинник тэрийиттэн группа чилиһиннэри активностара үрдэтэ, эппиэттэһэстэрэ улаатта.

Ыһыти ыһтар үлэһи

ни тэрийэр. Ол курдук, бу дьылга киирэн баран өрөһүөннүүр мастерскай-га, автогараһка үлэһипр иһэһиэ бэрэбизтээһин-га, рабочайдар уонна сулуусеһаһаһтар үлэ-һаһыһы тутуһуулары-гар, уматык ороскуо-тугар бэрэбизэркэлэри, рейдалэри ыһыталаһа. На-роднай контроллердар итэ-һэстэри арыһыһа уонна суһаллык туоратыһа эл-бэх көмөнү оғороллор.

Синимонка: (ханаһтан) народнай хонтурюол груп-патын председателэ П. С. Артеһев, чилиһиннэр Е. Р. Яковлева, Е. Ф. Дылкоһова уонна А. П. Захаров бэрэбизэркэ түмү-гүн дьүүлэһэллэр.

П. Окопешников
фотота.

кизит иһитиннэриһэлэ-х буолуутун ситиһэ саты-быт. Арыллыбыт итэһэ-стэр туоратыллыһаһара — сүрүн сорок. Ол иһин-тэн бэрэбизэркэлэр түмүк-таринэн туох дьаһаллар ыһыллан эрэллэригэр ту-һунан отделение управ-люмчаһа эбэтэр специа-листтар бэһиттэһэ аһыы ыһытталар маныһыһыт-тар күһнэригар информ-ациялары оғорууларын тэрийэһит.

Саһа төрүүххэ бөлөм-нэһингэ, үүт дьаһыһа уонна хааһыстыбатыгар, фермадар ис-тас санитар-най туруктарыгар, ыһ-быһылары, комбисторы кууларын бэрэбизтээ-һингэ бэрэбизэркэлэр ыһыталаһыһаллар. Итилер-гэ народнай контроллер-дар В. Н. Онуфриев, Н. С. Филиппов ордук

активнаһаһын кытталлар, маһдык көмөнү оғорол-лор.

Отделение партийнай тарилтэһэ быһаһи групп-абыт үлэтигар көмөлөһөр, туруорсар боһтуруос-тар-быһы маһдыһын өһүүр. Группа аһал мунһуһаах. Ыһыталаһыбыт үлэлэр до-кумуонһа иһиллэриһэн, аһал паапкаһа тиһиллэн иһаллар. Ол эрэри груп-па билигин дараһы сель-скай Совет народнай кон-турюолун группатын, «Комсомольскай прожек-торы» кытта биир түм-сүүһээһин үлэлээһингэ кыалла иһик. Бу итэһэ-һи иһиниктин туоратарга соруһанабыт.

И. НИКОНОВ,
народнай хонтурюол
группатын
председателэ.

ТИРИИ ТУҺАБА ТУРУОХТААХ

Оройуон совхозтарыгар уонна соғотуопкаһымр тари-лэлэргэ сүөһү тири-тин дараһыны иһэһиэ туһанһы турутар ыһыт-лыбыт бэрэбизэркэлэр бу улахан наадалаах сырьё-ну туһаһа таһаарыһа элбэх көтүтүүлэр баал-лары көрдөрдүлэр. Ти-ринин учуоттааһын уонна отчуоттааһын мөлтөхтүн тариллэр. Вастаһы сани-тарнай ыраастааһын ыһ-тарга иһэһиэ харайарга усулуобуһа тариллибит.

Бэрэбизэркэлэр көрдө-рөллөрүнэн, тири хаа-чыстыбатыгар суолта ба-риллибит, сайыһын оло-руллубут, көһүүһүн ох-тубут сүөһүлэр тириһлэрэ туһанһыһаһаттар.

Бу наадалаах сырьёһа хаһаайыһынны сыһаһаһа-һыһаһа.

С. НИКОЛАЕВ.

ХАҺААЙЫННЫЫ СЫҺААННАСПАТТАН

Совхозтаабы народнай хонтурюол головної груп-пата ааспыт сылга, саһа Сокуон балаһыһынһаала-рыгар сеп түбөһиннэрэн, үлэ бары салааларыи кабан бэрэбизэркэлэри уонна рейдалэри быһаа-аһахтык ыһыппыта. Ол аһахтык производственной урдук, уонна сору-

дахтар туолан иһинлэри-гар 7. материальнай сыһаһаһтары уонна со-циалистическай бас би-линни харыһааһынга 6. араас хаһаайыстыбаннай үлэлэргэ 5 төгүл бэрэ-бизэркэлэри оғорбуллу. Түөрдүн түмүтэ груп-па мунһаһар дьүүлэ-һилиһиһа. Сорохторо

совхоз туһаһаһаах отделе-ниеларын советтары-гар, уопсай партийнай мунһаһтарга, сельсовет-тар исполкомнарыгар ту-руоруллан дьаһаллар ыһыллыһаһаттар. Народ-най контроллердар П. Г. Макаров, С. С. Федоров, И. Ф. Слепцов уо. д. а.

бэйэлэрин быһаһаһарын уонна эбэһиннэстэрин то-лору туһанан, активнай-дык үлэһикиллэр.

Бу сылга иһинэн баран быһаан быһыһыһын үс рейда ыһыталаһа. Оһун-һу 25 күһүнэһи бэрэ-бизэркэ түмүгүнэн Сыһаһа отделиетта 1100 цен-тнер оту аһары өрөһүот-тааһа көстүбүтэ. Отде-

ление Түөһэтөөһи бири-гээдэтэ алтынныы, сэтти-һи ыһыһаһа 600 центнер оту аһары ороскуоттаан баран отчуонна көрдөһө-төө арыллыһыта. Күһүн оту мээрэһээһин маһа көтүмэхтик ыһыталаһы-та көстүбүтэ. Ити иһин биригэһиһир П. И. Лебе-дев партийнай бюро ко-руутугар бэрлиһиһа.

Быһыл, от аһыһын кы-рыһымчык дьылыгар, об-щественнай сүөһү аһы-һыгар хаһаайыһынны сы-һаһаһаһы хас биирдии салаһааһыттан булгуччу ирдэһиһэхтээх.

А. СИВЦЕВ,
народнай хонтурюол
«Чураһчы» совхоз-
таабы группатын
председателэ.

